

SIFIR ATIK

SIFIR ATIK PROJESİ KAPSAMINDA YAPILMASI GEREKEN ÇALIŞMALAR

T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

İRTİBAT NOKTASI - ÇALIŞMA EKİBİ

Kurumdaki sıfır atık yönetim sisteminin kurulmasından, etkin ve verimli bir şekilde uygulanmasından ve izlenmesinden sorumlu olacak Bir Başkan (Koordinatör), iki tane yardımcı olmak üzere 2 kişi belirlenmiştir.

Belirlenen bu kişiler tarafından sıfır atık yönetimini sağlayacak bir ekip kurulmalıdır.

MEVCUT DURUM

Atığı oluşturan birimler, atığın özelliği, miktarı, kaynağı, karakterizasyonu, atık biriktirme yöntemleri, atık depolama alanlarına ilişkin mevcut atık yönetimi ortaya konulmalıdır.

Mevcut Durumun Tespiti (Örnek)

Atık Türü	Oluşma Sıklığı (Gün/Hafta/Ay)	Atık Miktarı (kg)
Kağıt-karton	Hafta	
Plastik	Hafta	
Cam	Hafta	
Tehlikeli Atık	Ay	
Elektrik Elektronik Atık	Yıl	
Atık Pil	Yıl	
Organik Atık	Gün	
Bitkisel Organik Atık	Yıl	
Geri Dönüşemeyen	Gün	

PLANLAMA

Sıfır Atık Yönetim Planı Formatı esas alınarak kuruma özgü planlama yapılmalıdır.

Toplama, taşıma, geçici depolama ve uygulamanın ne şekilde, ne zaman, nasıl, kimler tarafından gerçekleştirileceğine ilişkin talimatname hazırlanır.

Atık Yönetimi Sorumlularının Görevleri (Örnek)

EK-2

1. Atık Yönetimi Sorumlularının yükümlülükleri aşağıda sıralanmıştır:

Planlama

- Atık yönetim planını yapmak, yaptırmak ve güncelleştirmek,
- Atık azaltma stratejileri geliştirmek,
- Atık bertaraf ücretleri ile ilgili maliyet analizleri yapmak, yaptırmak,
- Atıkların kaynağında ayrı toplanması ve biriktirilmesi, toplanması ve taşınmasında kullanılacak ekipman ve araçlar, atık miktarları, toplama sıklığı, geçici depolama sistemleri, toplama ekipmanlarının temizliği ve dezenfeksiyonu, kaza anında alınacak önlemler ve yapılacak işlemler, bu atıkların yönetiminden sorumlu personel ve eğitimleri başta olmak üzere detaylı bilgileri içeren Atık Yönetim Planını hazırlamak ve uygulanmasını sağlamak
- Atık yönetim sisteminin iyileştirilmesi için alternatif yöntemler araştırmak
- Hafriyat atıkları hariç, atık yönetimine ilişkin kurulacak; değerlendirme, geçici depolama tesislerinin yer seçimi, tahsisine ilişkin planlama süreçleri ile proje hazırlık çalışmalarını tamamlamak. İşletime hazır hale getirmek
- Atık yönetimi ile ilgili her türlü eğitim, toplantı, plan ve projeler yapmak, yaptırmak ve uygulamak,

Veri kaydı ve izleme

- Binada oluşan atık miktarlarını kayıt altında tutmak, tutturmak

Ayrı toplama

- Atıkların kaynağında ayrı toplanmasını sağlamak ve özellikle, Tehlikeli ve tehlikesiz atıkların karıştırılmaması ve ayrı toplanmasını sağlamak
- Atıkların yeniden değerlendirilmesi (geri kazanımı), depolanması ve bertaraf edilmesine ilişkin hizmetleri yürütmek, bu hizmetler için gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek veya işletlettirmek,

Gecici depolama ve taşıma

- Ambalaj atıklarının evsel atık toplama araçlarına alınmamasına yönelik tedbirler almak ve ambalaj atıklarının düzenli depolama sahalarına kabul edilmemesi için gerekli önlemlerin alınmasını sağlamak,
- Atıkların bina içinde ve dışında nerelerde depolanacağı belirlemek
- Atıkların çevreye yayılmayacak, dökülmeyecek şekilde önlemlerin alınarak taşınmasını sağlamak, sağlamak.
- Atık fraksiyonlarının mevzuata göre ve teknik standartlara uygun şekilde yönetimini sağlamak
- Tıbbi atıkların kaynağında toplanması, depolanması ve bertaraf edilmesine ilişkin hizmetlerin yürütülmesini sağlamak, sağlamak,

- Atık yağların kaynaқта azaltılmasını ve geri kazanılmasını sağlamak, sağlattırmak,
- Çeşitli sebeplerle imhası gereken atıkların ilgili mevzuata uygun olarak imha işlemlerini yürütmek,
- Atık pillerin, atık yağların ve elektronik atıkların ayrı toplanmasına yönelik uygulamaları planlamak ve yürütülmesini sağlamak,

Eğitim

- Atık Yönetimi ile ilgili her türlü eğitim, toplantı, plan ve projeler yapmak, yaptırmak ve uygulamak,

Alım- satım

- Tüm bu hizmetler ile ilgili işlerin yürütülebilmesi için gerekli ihale dosyalarını hazırlamak, hazırlatmak

Genel

- Atık Yönetimi ile ilgili kanun ve yönetmelikler ile belirlenen diđer görevleri yerine getirmek.

2.Odak Noktaları

Atık Yönetimi Sorumlusunun birimlerdeki temsilcisi olup, Sıfır Atık Yönetimi kapsamındaki çalışmalarını birimlerinde yürütmekle, birimlerdeki sıfır atık yönetimi ile ilgili olumlu/olumsuz faaliyetleri Atık Yönetimi Sorumlularına bildirmekle sorumludur.

Atık Yönetimi ile ilgili kanun ve yönetmelikler ile belirlenen diđer görevleri yerine getirmek.

3.Kat Görevlileri

- Atıkların kaynaқта ayrı toplanmasını sağlamak,
- Tehlikeli ve tehlikesiz atıkların karıştırılmaması ve ayrı toplanmasını sağlamak,
- Görevli olduğu atık kaynağında oluşan atıkları Geçici Depolama Alanına taşımak ve Geçici Depolama Alanı Sorumlusuna takip çizelgesini doldurarak teslim etmek,
- Ambalaj atıklarının evsel atık toplama araçlarına alınmamasına yönelik tedbirler almak,
- Atıkların çevreye yayılmayacak, dökülmeyecek şekilde önlemlerin alınarak taşınmasını sağlamak,
- Atık Yönetimi ile ilgili kanun ve yönetmelikler ile belirlenen diđer görevleri yerine getirmek.

4.Atık Geçici Depolama Alanı Sorumluları

- Atıklar geçici depolama alanına getirildiğinde, alandan sorumlu personel hazır bulunur.

POŞET

İHTİYAÇLAR

- Mevcut duruma göre ihtiyaçlar ortaya çıkarılır ve uygulamaya geçilmeden önce temin edilir.
- Geçici Depolama Alanının kurulumu tamamlanır.

TAŞIMA
ARACI

KONTEYNER

TAKİP
ÇİZELGESİ

KUMBARA

Atıkların Cinslerine Göre Atılacağı Kutu ve Poşetlerin Renkleri Bakanlığımızca Belirlenmiştir.

Proje kapsamında
Kurumumuzun
ihtiyacı olan atık
kutuları temin
edilerek
kurulumları yapıldı

Rektörlüğümüzde Odak Noktaları ve Kat
Görevlilerine Yönelik
Gerekli Eğitimlerin verilmesi

UYGULAMA

- Temin edilen biriktirme ekipmanları personellerin kolayca ulaşabileceği noktalara, uygun aralıklarla yerleştirilir.
- Ekipmanlara göre tasarlanmış bilgilendirme afişleri kolay görülebilecek yerlere asılır. Toplanan atıklar Geçici Depolama Alanında depolanır.
- Değerlendirilebilir atıklar lisanslı geri kazanım tesislerine, değerlendirilemeyen atıklar ise lisanslı bertaraf tesislerine gönderilir.

Örnekler: 1
iç mekan atık
kutuları ve
bilgilendirme
afişleri

Örnek - 2

Kişisel amaçlı kullanılan
çöp kovaları kaldırılır.

**Renkli Sıfır atık
kumbaraları
kullanılmaya
başlanılır.**

bilgilendirme
materyalleri
yapılması uygun
yerlere asılması

Proje Kapsamında
bahçelerde
belirlenen noktalara
yerleştirilecek dış
mekan atık kumbara
ve kafesleri

**REKTÖRLÜĞÜMÜZ TARAFINDAN
OLUŞTURULACAK ATIK GEÇİCİ
DEPOLAMA ALANI (RESİM TEMSİLİ)**

UYGULAMA

- Uygulamanın etkinliğinin değerlendirilmesi amacıyla izleme ekipleri uygulamayı değerlendirir.
- Elde edilen verilere ilişkin raporlama yapılıır.
- Eksiklikler ve geliŐtirilecek taraflar tespit edilir ve önlemler alınır.
- Kurumlarda yapılan çalışmalar hakkındaki bilgiler üç aylık periyodlar halinde evre ve Şehircilik İl MüdürlüĐüne bildirilir.

ÜRÜNLERİN DOĞADA YOK OLUŞ SÜRELERİ

PROJE İLE SAĞLANACAK KAZANÇLAR

Büyük bir kayın ağacı 72 kişinin günlük oksijen ihtiyacını karşılar.

Yeni üretime kıyasla, metal ve plastik geri kazanımı ile %95 enerji tasarrufu sağlanabilmektedir.

Atık camlar tekrar cam ürünlere; plastik atıklar elyaf, dolgu malzemesi, otomobil parçası gibi birçok malzemeye, atık metaller ise tekrar metal ürünlere dönüşebilmektedir.

Organik atıklardan kompost elde edilerek toprak iyileştirici olarak kullanılabilir.

NE KAZANILIR?

- 1 ton kâğıdın geri dönüşümü ile 17 adet ağaç, 1,450 litre petrol, 4,000 kw enerji, 26,600 litre suyu tüketmemiş oluruz.
- 1050 adet geri kazanılmış plastik tepside 6 kişilik bir oturma grubu elde etmek mümkündür.
- 2.5 lt'lik bir plastik şişe geri kazanılırsa 6 saatlik 60 watt'lık elektrik enerjisini tasarruf etmek mümkündür.

"geleceğe değer kattık"

ARZ EDERİM

İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı

T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

